

DECIZIE

21 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de avocatul Căpățîna Ion în interesele societății cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” și Botnari Ion, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Jarovlea Veaceslav în interesele companiei de asigurări „Garanție” societate pe acțiuni împotriva societății cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” și Botnari Ion, intervenient principal compania de asigurări „Euroasig Grup” societate pe acțiuni în proces de insolabilitate cu privire la încasarea în mod solidar în ordine de regres a prejudiciului, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016, prin care s-a respins cererea apelanților societatea cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” și Botnari Ion cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelanților termen pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat

c o n s t a ț ă:

Prin mandatul din 11 martie 2014 avocatul Jarovlea Veaceslav a fost împuternicit de compania de asigurări „Garanție” societate pe acțiuni să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată, de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 7).

La 12 martie 2014 avocatul Jarovlea Veaceslav a depus în interesele companiei de asigurări „Garanție” societate pe acțiuni cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” și Botnari Ion cu privire la încasarea în mod solidar în ordine de regres a prejudiciului.

În motivarea cererii de chemare în judecată avocatul Jarovlea Veaceslav a indicat că la 09 septembrie 2013 compania de asigurări „Garanție” societate pe acțiuni a încheiat cu Cavcaliuc Eugenia contract de asigurare facultativă CASCO nr. ACS 437/2013 pentru autovehiculul Mercedes E 220 număr de înmatriculare GENY 999.

La 03 octombrie 2013 s-a produs accidentul rutier cu implicarea autovehiculului de model Mercedes E 220 număr de înmatriculare GENY 999 și autovehiculului Mercedes 412 număr de înmatriculare DBAG 933, condus de Botnari Ion și aflat în posesia societății cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri”.

Vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut Botnari Ion, care deținea polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto eliberată de compania de asigurare „Euroasig Grup” societate pe acțiuni.

În rezultatul accidentului rutier autovehiculul asigurat a fost distrus total, fiind cauzat un prejudiciu de 242 749 lei, care a fost achitat Eugeniei Cavcaliuc.

A înaintat companiei de asigurări „Euroasig Grup” reclamație prin care a solicitat recuperarea prejudiciului material, însă cererea a fost respinsă pe motiv că

vinovatul nu deține contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto și urmează să repara personal prejudiciul.

A înaintat pârâților reclamații cu privire la încasarea sumei, însă au rămas fără răspuns.

Cere avocatul Jarovlea Veaceslav încasarea în mod solidar de la societatea cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” și Botnari Ion în beneficiul companiei de asigurări „Garanție” societate pe acțiuni suma de 182 061,43 lei și aplicarea măsurilor de asigurare prin aplicarea sechestrului pe mijloacele bănești la conturile de decontare sau asupra altui patrimoniu ce aparține pârâților în limita valorii acțiunii (f.d. 4-6).

Prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 17 martie 2014 s-a respins cererea companiei de asigurări „Garanție” societate pe acțiuni cu privire la asigurarea acțiunii (f.d. 50).

La 07 aprilie 2014 avocatul Jarovlea Veaceslav a declarat în interesele companiei de asigurări „Garanție” societate pe acțiuni recurs împotriva încheierii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 17 martie 2014 (f.d. 56-57).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2014 s-a admis recursul declarat de compania de asigurări „Garanție” societate pe acțiuni, s-a casat încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 17 martie 2014 și s-a emis o nouă decizie de admitere a cererii de asigurare a acțiunii.

S-a aplicat sechestrul pe mijloacele bănești din conturile bancare ale pârâților societatea cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” și Botnari Ion în limita valorii acțiunii în sumă de 182 061,43 lei (f.d. 67-69).

Prin mandatele din 26 mai 2015 avocatul Căpățînă Ion a fost împuternicit de societatea cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” și Botnari Ion să le acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a depune cereri de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 82, 83).

În ședința de judecată din 01 decembrie 2014 avocatul Căpățînă Ion a solicitat în interesele societății cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” și Botnari Ion antrenarea companiei de asigurări „Euroasig Grup” societate pe acțiuni în calitate de copârât (f.d. 87).

Prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 01 decembrie 2014 s-a respins cererea avocatului Căpățînă Ion în interesele societății cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” și Botnari Ion cu privire la antrenarea companiei de asigurări „Euroasig Grup” societate pe acțiuni în calitate de copârât.

S-a antrenat în proces în calitate de intervenient principal compania de asigurări „Euroasig Grup” societate pe acțiuni (f.d. 88).

La 05 octombrie 2015 avocatul Jarovlea Veaceslav a depus în interesele companiei de asigurări „Garanție” societate pe acțiuni cerere de concretizare a pretențiilor solicitând încasarea în mod solidar de la societatea cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” și Botnari Ion în beneficiul companiei de asigurări „Garanție” societate pe acțiuni prejudiciul în sumă de 182 061,43 lei și dobânda de întârziere în mărime de 45 158,71 lei, în total suma de 227 220,14 lei (f.d. 140-142).

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 07 octombrie 2015 s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de compania de asigurări „Garanție” societate pe acțiuni.

S-a încasat în ordine de regres în mod solidar de la societatea cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” și Botnari Ion în beneficiul companiei de asigurări „Garanție” societate pe acțiuni prejudiciul în sumă de 182 061,43 lei, dobânda de întârziere în mărime de 45 158,71 lei și cheltuielile cu privire la achitarea taxei de stat în mărime de 5 500 lei, în total suma de 239 536,74 lei (f.d. 150, 159-163).

La 17 octombrie 2015 avocatul Căpățînă Ion a declarat în interesele societății cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” și lui Botnari Ion apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 07 octombrie 2015, iar la 17 mai 2016 apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 156, 186-188).

La 17 mai 2016 avocatul Căpățînă Ion a depus în interesele societății cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” și Botnari Ion cerere cu privire la scutirea de la plata taxei de stat în legătură cu aplicarea prin decizia din 09 iunie 2015 a sechestrelor pe conturile bancare ale întreprinderii și a lui Botnari Ion (f.d. 189).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016 s-a respins cererea apelanților societatea cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” și Botnari Ion cu privire la scutirea de la plata taxei de stat.

Nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelanților termen până la 14 septembrie 2016 pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 5 112 lei.

S-a explicat societății cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” și Botnari Ion că în caz dacă nu vor prezenta dovada de achitare a taxei de stat în mărime de 5 112 lei în termenul acordat, cererea de apel va fi restituită (f.d. 206-210).

La 20 iulie 2016 avocatul Căpățînă Ion a declarat în interesele societății cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” și Botnari Ion recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii și emiterea unei noi încheieri de admitere a cererii de scutire de la plata taxei de stat.

În motivarea cererii de recurs avocatul Căpățînă Ion a indicat că instanța de apel nu a ținut cont că prin decizia din 29 mai 2014 au fost aplicate sechestre pe conturile bancare ale recurenților.

În conformitate cu art. 426 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se depune și se examinează în modul stabilit de prezentul capitol, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Curtea de Apel Chișinău în citație nu a indicat la ce dată a expediat în adresa recurenților copia încheierii de a nu da curs cererii de apel din 08 iunie 2016 (f.d. 214).

Probe când recurenții au primit copia încheierii din 08 iunie 2016 la materialele pricinii nu sunt anexate.

Prin urmare, recursul declarat de avocatul Căpățîna Ion în interesele societății cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” și Botnari Ion la 20 iulie 2016 se consideră depus în termen.

Studiind argumentele recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este neîntemeiat și urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a aplicat și interpretat corect normele de drept material și procedural.

În conformitate cu art. 85 alin.(4) Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Articolul 4 alin.(1) Legea taxei de stat nr.1216-XII din 03 decembrie 1992 cu modificările și completările ulterioare, expres prevede că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Din sensul acestor norme de drept rezultă că instanța de judecată poate să scutească persoana juridică și fizică de plata taxei de stat, în dependență de situația ei materială, în cererea de scutire urmând a fi expuse circumstanțele care justifică solicitarea și anexate actele confirmative.

În cererea de scutire a persoanei juridice urmează a fi expuse circumstanțele care justifică solicitarea și anexate actele confirmative ale acestor circumstanțe (informația de la Inspectoratul fiscal privind existența și situația conturilor bancare, dările de seamă fiscale pentru ultimii ani, informația de la oficiul cadastral privind imobilele deținute, informația de la societatea pe acțiuni „Registru” privind mijloacele de transport, pe care le are în proprietate, etc.).

Persoana fizică în cererea de scutire va expune circumstanțele care justifică solicitarea și va anexa actele confirmative ale acestor circumstanțe (avizul Comisiei pentru protecție socială, certificat despre mărimea salariului, pensiei sau a altor venituri; existența la întreținere a copiilor minori sau a altor persoane etc). În cadrul aprecierii situației materiale se va lua în considerare: valoarea patrimoniului disponibil al persoanei, valoarea acțiunii, obligațiile care ar rezulta din anumite acte, făcându-se o concluzie din ansamblul probelor prezentate.

Avocatul Căpățîna Ion a invocat temei de scutire de la plata taxei de stat aplicarea sechestrului pe conturile bancare ale apelanților.

Aplicarea sechestrului pe conturile bancare nu constituie temei de admitere a cererii de scutire de la plata taxei de stat.

Or, avocatul Căpățîna Ion nu a prezentat probe că societatea cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” și Botnari Ion nu dețin în proprietate mijloace de transport, bunuri mobile și imobile care ar atesta situația financiară precară a acestora.

Mai mult ca atât, avocatul Căpățîna Ion a anexat bonul de plată prin care se confirmă că societatea cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” a achitat cheltuielile de asistență juridică în mărime de 7 000 lei la 13 mai 2016 (f.d. 191).

Așadar, societatea cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” a achitat cheltuielile de asistență juridică ulterior aplicării prin decizia din 29 mai 2014 a sechestrului pe conturile bancare în limita valorii acțiunii de 182 061,43 lei și este în posibilitate de a efectua tranzacții.

Din raportul de evaluare nr.1268-2014 din 02 decembrie 2014 întocmit de societatea cu răspundere limitată „General Expert” rezultă că Botnari Ion este proprietarul autovehiculului de model Mercedes 412 D, număr de înmatriculare a cărui valoare de piață este de 9 400 Euro sau 176 100 lei (f.d. 102).

Botnari Ion nu a prezentat certificat despre mărimea salariului și alte probe care ar indica la situația financiară precară.

Or, simpla invocare a situației materiale precare, fără a fi probată, nu constituie temei de scutire de la plata taxei de stat.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În lipsa probelor menționate, instanța de apel întemeiat a respins demersul de scutire de la plata taxei de stat, nu a dat curs cererii de apel declarate de avocatul Căpățîna Ion în interesele societății cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” și lui Botnari Ion și a acordat termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

Criticile că prin încheierea contestată societății cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” și lui Botnari Ion li se încalcă dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 alin.1 Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale sunt neîntemeiate și nu pot fi reținute.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat în mod repetat că participantul unui litigiu civil este ținut să dea dovadă de un comportament diligent în chestiunile legate de plata taxei de stat (speța Piętka c. Poloniei, hotărârea din 16 octombrie 2012, definitivă din 16 ianuarie 2013).

Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, consfințit de jurisprudența CEDO, în cadrul soluționării cererilor privind acordarea facilităților la plata taxei de stat, instanțele judecătorești urmează să examineze cu minuțiozitate fiecare caz concret pentru a nu admite îngrădirea dreptului persoanei la „un tribunal”, conducându-se la soluționarea acestor cereri atât de normele dreptului național, cât și de prevederile Convenției și jurisprudenței CEDO.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a aplicat corect normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de avocatul Căpățîna Ion în interesele societății cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” și Botnari Ion.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Jarovlea Veaceslav în interesele companiei de asigurări „Garanție” societate pe acțiuni împotriva societății cu răspundere limitată „Servicii Transport Auto de Mărfuri și Pasageri” și Botnari Ion, intervenient principal compania de asigurări „Euroasig Grup” societate pe acțiuni în proces de insolvență cu privire la încasarea în mod solidar în ordine de regres a prejudiciului, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte,
Judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan